

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Vigesimausprimus. Quod sint interim mystico perfecto, omnia bona valde, siue suprema, siue infima sit operatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ARTICVLVS VIGESIMVS.

Licet [creatura intellectualis quæ Dei substantiam videt, summam immutabilitatem consequatur;] cum tamen nulla actio viatoris diu in suo summo duret, & intellectui sit naturale, rationis species, & phantasia simulachra intueri: & [anima à b contemplatiua vita, infirmitatis suæ pondere victa lassetur, & tantò celerius labatur, quantò magis claustra supergrediens, super semetipsam ire conatur.] ac etiam [intellectus non solum intelligat intelligibile, sed intelligat etiam se c hoc intelligere] hinc [quantumcunque in amore audeat spiritus, cum tamen seipsum animaduertit, d inter se, & Deum discrimen, & diuersitatem sentit.] mentes enim si fortè dum Deum cognoscunt non mediocriter; interim tamen ament aliud, vel mediocriter: statim cum Deo ad aliud mouebuntur. & idè ad qualemcunque speciem, & quacunque de causa dilabatur mysticus, semper ad eius, ad quod prolapsus est, naturam, & conditionem, representationesque proportionatas, suspicit, reflectendo aspicit, & plus minusue afficitur; sicut in specie simplicis intelligentiæ perfectius, quam in ratione, & perfectius in ratione quam imaginatione, vel sensu.

& cum [in intellectu e non remaneat species, nisi quando actu consideratur,] necessariò quantò magis ad reflexas, medias vel infimas species dilabitur, tantò imperfectius quoque diuinitas representatur.

Ad hæc tamen non infertur, amoris intensionem non remanere, aut cum infima aliqua specie vehementer excitari non posse. nam aliquando in minimis magis, quam in maioribus mouemur; & cum nos in amoris diuini schola magis voluntatem quam intellectum consideremus: idè tum [hoc est maius esse f quod est melius esse.] Vndè etiam consequenter dicimus,

Quod sint interim mystico perfecto omnia bona valdè, siue suprema, siue media, siue infima sit operatio.

ARTICVLVS VIGESIMVS PRIMVS.

Iam verò licet quantò mysticus ad inferiores species dilabitur, tantò quoque diuinitas ei imperfectius representetur; hoc ipsum tamen arcani amoris exercitium, & prosecutionem non impedit: quamuis enim [contemplatio g non possit diu durare in suo summo, & prout attingit vniuersitatem diuinæ contemplationis,] tamen

Ggg

^a S. Thom. lib. 2. Cont. Gent. cap. 62. ^b Harph. ex Vercell lib. 1. p. 2. c. 46. ^c S. Thom. de verit. q. 10. de ment. a. 2. ^d Rusbroch. l. de perf. filio. Dei c. 3. ^e S. Thom. q. 10. de ment. a. 2. c. 1. ^f S. Thom. Cont. Gent. c. 43. ^g S. Thom. 22. q. 180. a. 8. c.

tamen quantum ad alios actus contemplationis potest diu durare.] nam [secundum naturæ ordinem propter colligantiam virium animæ in vna essentia, & animæ & corporis in vno esse compositi, vires superiores, & inferiores, & etiam corpus, & anima inuicem in se influunt, quod in aliquo eorum superabundat.] & sicut [primæ b mentes cum scœnore habent Sanctas inferiorum proprietates: sic etiam illas superiorum habent ultimæ, non tamen eodem; sed inferiore modo.]

Quando ergo ad alios contemplationis actus declinatur, & intelligibile lumen ex intellectu in rationem, aut imaginationem nostram exuberat, ibique varijs figuris vestitur, hisque adstantibus, aut seruientibus, [Sanctis gradibus mysteriorum initia aspexerimus, ipsque sanctè instituti fuerimus, tum denique & quarum figurarum e exemplaria, & quarum rerum obscurarum imagines sint, intelligemus.] ita vt [aspectus contemplantis res in seipsis considerans videat in eis pondus, numerum & mensuram; pondus quo ad situm vbi inclinatur, numerum quo distinguantur, & mensuram qua limitantur. ac per hoc videt in eis modum, speciem & ordinem, nec non substantiam, virtutem & operationem. ex quibus consurgere potest sicut ex vestigio, ad intelligendum po-

tentiam, sapientiam, & bonitatem Creatoris immensam.] quæ sicut in maximis, ita & in minimis est bona valdè. [si quis e dixerit sensus ipsos, sapientiæ quandam esse particulam, & vestigium, is non aberrabit.] nec in infimis minus libenter, quietè, & ordinatè Deo vacabit; omnia, & singula prout in prima veritate, & bono existant absque delectu, suscipiendo; vt Deus ipsi sit semper omnia in omnibus. sicut eadem videtur esse lux, qua sol, & lucet intus, & foras emicat: emicansque illuminat omnia; eadem rursus qua omnia hæc illuminata tum in seipsis nitent, tum transuerso radiorum iactu resurgunt in alia; tum etiam retro quodam proiectu remicant erga solem. Et sicut [cum s in eadem domo complures sunt faeces, videmus cum vno lumine, omnium lumina coniungi, vnumque splendorem ex se, qui non distinctus est, effundere: neminemque arbitror posse huius, vel illius facis lumen discernere, aut diuidere à cæteris ex aère, qui ambit omnia lumina, nec videre alterum sine altero, quod tota in totis sine confusione temperata sint.] [bona g enim inter se amicitia coniuncta sunt omnia, & consona, atque vna vita propagata sunt, & ad vnum bonum ordine quodam disposita pertinent, blandaque sunt alia alijs, & similia atque communia.]

Et

a De verit. q. 26. art. 10. c. b S. Dion. de Cœl. Hier. c. ult. c Idem de Eccl. Hier. c. 9. d S. Dion. in 1. in. Ment. c. 1. e S. Dion. de diu. nom. c. 1. f Idem ibidem cap. 2. g Idem ibidem c. 4.

Et quia [bonum a particulare habet quod sit appetibile in quantum est similitudo primæ Bonitatis;] & tum conditio, tum ratio meriti huius vitæ, ab influentia abundante ex superioribus potentijs, ad inferiora vlque, & minima sensus, nos dimittant: non nisi supra sortem naturæ, vanè, & inutiliter contenderet quis; si semper in summo contemplationis, pro vt attingit & uniformitatem diuinæ contemplationis, persequere vellet. sicut enim [in centro omnes orbis lineæ vna coniunctione coherent, punctumque ipsum omnes habet in se relictas lineas vno modo coniunctas, & inter se, & cum vno principio à quo prodierunt, atq; in centro quidem penitus coniunguntur; sed ab eo paulùm distat, paulùm etiam diuiduntur, cum autè longius, distant magis; & quò plus ab eo distant, eò plus alijs ab alijs absunt.] ita etiã inferiora, & minima sensus à cetro, propter vltimū similitudinis primæ bonitatis remotissimè quidem distant; sed neque, sicut & linea à centro, & primo Ente interrupta bonitate, scinduntur; at in radice, & continuatione lineæ, vnum sunt.

Apud illos ergò qui præter rerum ordinem, frustra continuò volunt ambulare in mirabilibus supra se, [plerumq; fit, vt a maximū homo repellat, & à maximis sese impediatur in minimis, quod vtique non rectè fit. Deus namq; mo-

ditus omnis est, & modis omnibus æqualiter inest; si tantum æqualiter eum capere quis sciat.] quin imò [e quandò anima ad id perfectionis ascendit, vt Deo perfecte vniatur, tum primum id corpus assequitur, vt omnibus vitæ necessarijs ad Dei gloriam vti possit.] nam [contemplator (scilicet in statibus perfectis ambidexter esse debet, suam cogitationem possidens velut rex præpotens regnum suum, vt scilicet per ipsam cogitationem ad omnes virtutes sine intermissione se declinet, gerens similitudinem secundæ bonitatis diuinæ naturæ semper effluentis cum donis suis ad omnes creaturas.] atque tum demum ad practicū ordinem, & continuū exercitium actus iucunda varietate [ordinatur g charitas, cum mens humana, supra singula quæque requiescere nouit; iuxta sapientiam veritatis, & illuminatæ rationis ex omnibus melitam dulcedinem diuinæ maiestatis, bonitatis, largitatis, charitatis extrahens; cum qua iugiter reuolet in appropriatum alueolum, id est, in ipsam amatum, vnde omnia proflexerunt. Ad hoc enim duntaxat celebratur hæc vicissitudo euolutionis, vt vberiori semper fecunditate reuolet in dilectum.] vtque nec citra, nec vltra petat & tum [h summum bonum accommodatis vnicuique eorum quæ sunt illustrationibus pro sua benignitate colloquet, atque ad sui cognitionem, communionemq;

G g g 2 ac

^a S Thom. Cont. Gent. l. 3, c. 24. ^b Vt sup dec. 1. A. 2. ^c S. Dion. de diu nom. c. 5. ^d Taul. pag 670. in Instit. D. Eckar. ^e Idem serm. 1. in Vigil. Phsch. ^f Harph. l. 3. p. 4. c. 30. ^g Ex lib 3. p. 3. cap. 17. ^h S. Dion. de diu. nom. c. 1.

ac similitudinem quæ esse potest, Sanctas mentes excitat, eas quæ cum ipso, quantum licet, sancteque coherent, neque ad superiora quam diuinum lumen convenienter datum ferat, cum non possint, insolenter contendunt: neque ad inferiora malis succumbentes iactantur, sed constanter, & sine vlla inflexione in radium sibi lucentem aciem mentis intendunt, moderatoque illustrationum quæ lucent, amore, cum sacra religione modiceque ac piè sursum volant.]

Tandem [a sapientiæ donum triplicem continet actum, Primus est diuinorum clara cognitio, Secundus iudicialis de omnibus discretio, Tertius dulcis affectio, seu saporosa degustatio.] in primo autem actu tum verlatur mysticus, quando purè, & supra affirmationem, aut negationem in Deo viuit; in secundo verò, quando, non nihil ad reflexas noticias dimittitur; in tertio autem quando in inferioribus, & minimis quibusuis diuino quodam gustu ei sunt omnia bona valdè & sic [cui ea quæ sunt b naturæ suæ propria, seruatur inuiolata; ei etiam diuinæ omnis harmoniæ, sacrique decoris sunt plena.] & tanquam in statu innocentiz, in quo nulla mala, sed omnia bona erant, Dei bonitatem suscipiet, nec timorosa abstractione opus habebit; sed de bono in melius, de meliori in optimum semper sua fruitione penetrabit. quod qui nondum præstare potest, is

nequaquam momentaneæ dispositus, & capax est, vt eius velle c & posse vnum valeant; omniq; instanti pro hic & Nunc Deo reali fruitione vñiri dignus sit. sicut enim [firmamentum d & sub eo posita sidera errantia, maximè sol, rebus terrenis omnibus lucem adferunt; & quemadmodum ex calore, quem firmamentum & planetæ interioribus rebus creatis ministrant, & communicant, cuncta viuunt, & crescunt.] sic etiam [optimus e modus hic est, vt nullam penitus electionem siue opinionem habeamus; adeò vt si in presentiarum vel excellentissimi simus, ilicò vel minimi esse possimus, eoque nos tanta cum simplicitate accommodare atque conuertere, ac si melius aliquid nunquam vel agnouissemus, vel habuissemus: & è conuerso, vt ab infimis ad suprema parati simus.] & tunc perfectè quidem, beatæ mentes cum diuina voluntate concordēs, mensura dari muneris contentæ viuunt, summaque repetunt, vndè & consequenter dicitur,

Quod mysticus perfectus fruitionem facillimè reassumat per nouam formationem verbi mystici, cuiuscunque speciei.

ARTICVLVS VIGESIMVS SECUNDVS.

A Pud illos ergò, quibus sūt omnia bona valdè, & qui pro cōsuetudine exercitatos habēt sensus: licet non tan-

a Dion Carth. tract. 2. de don. spir. S. cap. 9. b S. Dion. de diu. nom. cap. 2. c Vt inf. sic. 7. a. 3. d Rusbroch. lib. de regn. Deum amant. c. 26. e Taul. Instir. c. 34. f Hebr. 5.